

BACSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 6 ft — kr.
Fél évre 3 ft — kr.
egyed évre 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Heti szám 2 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vajnich palotában.
Telefon szám 42.
Nyitvatér soronként 20 krajczár.

A „fegyveres elégtétel.”

A modern lovagias felfogás szabályai közé tartozik, hogy minden férfi, a ki tesz valamit, felelős legyen cselekményeért, a szó azért a mit mond, az író azért a mit ír, hogy azt a felelőséget bátorságának legbiztosabb jelével a „kiállással” szankcionálja.

Ez rendjén is van így, nálunk és egyebütt is ahol az a lovagias felfogás ilyen értelemben uralkodik, nem a törvény szerint, a mely a párbajt tiltja és bünteti, hanem a párbajkodékek szerint.

Ennek a kiállásnak a célja az, hogy a sértett fél, a ki méltó az elégtételre, ezen az uton kapjon elégtételt.

Az a kérdés azonban, hogy ha a sértett fél sértését jóváteszi azzal, hogy esetleg a félreértésen alapuló tényekben történt változásokat tudomásul veszi és sértését (a tettegességét s a női becsület durva megtámadását kivéve) kikorrigálja továbbra is köteles a lovagias értelemben a „fegyveres elégtételre” — elég okot adott már pro és kontra különféle vitákra.

A szoros lovagias felfogás szerint igazi gavallér a méltó ellenfélnek nem

keresi az okot, hanem ha verekedésre hívják — megverekezik.

Ebből aztán a hírlapírókra nagyon furcsa helyzet teremne. A journalista aki hivatásszerűen száz és száz embernek az ügyével foglalkozik azért, mert azzal foglalkoznia kell, egyebet se tehet aztán mint verekedhetik, rapírral, karddal, mehet golyóra is csupán azért, mert kötelességet teljesített kritikát mondott, amelyek esetleg téves információn alapultak — a tévedés megtörténtét nyilvánosan elismeri, de azért mégis „fegyveres elégtételt” követelnek tőle.

Mondjuk, hogy éppen úgy amint az a mostani szegedi esetnél történt, ahol sértetteként katonatisztek szerepelnek, akik állásuknál fogva kötelesek a fegyveres elégtétel kéréséhez ragaszkodni, mert az ő szigorú lovagias felfogásuk szerint a téves információn alapuló kritika kiigazítása nem tekinthető satisfakciónak.

Itt tehát két felfogás áll akkor egymással szemben: a katonai és a polgári.

A polgári felfogás felmenti a provokált felet ilyen esetben a „kiállás” kötelessége alól, mert az illető fél a sértést nem rosszhiszeműleg követte

el és azt ki is igazította, — a katonai felfogás pedig nem kritizálja tovább az esetet és azt mondja, ha lovagias felfogásodat meg nem tagadod, akkor mindenesetre: kiállasz, sőt ki fogsz állani, mert kénytelen leszek veled úgy eljárni, hogy te léssz a sértett fél és magad kérsz majd arra, hogy veled megverekezzem.

Ez az úr a két felfogás közt aztán nagy komplikációkra ad okot. A lovagiasság tulajdonképpen egy és nem kétféle. A gyakorlatban pedig még is csak kétféle. A kodexek megszerkesztőinek tehát el kellett volna döntenie azt, hogy a kettő közül melyiknek van igaza. Megállapodásnak kellett volna létrejönnie a katonai és a civil felfogás között, hogy ily esetben mi történjék, nehogy egy párbajból 5 és ebből az 5-ből aztán 23 legyen.

A liliputiak.

Nagyon kicsik vagyunk. Olyan aprók, hogy be lehetne pakolni bennünket egy szárdímás skatulyába és olcsó pénzen eladni — ha akadna ránk vevő.

Szabadka városa, ez a kolosz, aki számot tesz az országban, aki bizonyos alkalmakkor tósztoknál és egyebeknél azzal hivalkodik hogy az ország harmadik városa — tulajdonképpen olyan apró, hogy ha a területétől el-

Egy novella története.

Ita: OTTÓ.

Egy esős délután meglehetősen komor hangulatban ültem író asztalomnál és igyekeztem befejezni egy novellát, melynek hőse — tüdőbeteg lévén — közel állt a szomorú véghez.

Egyszerre kinyílik az ajtó és minden előzetes kopogtatás nélkül belép anyai nagybátyám Faragó Máté.

Nagybátyámról meg kell említenem, hogy bámulatosan ragaszkodott hozzám. Nem mult el hét, hogy meg ne látogatott volna, látogatásainak célja pedig a pénz volt, a mely Nagy Napoleon szerint a háború legfőbb kelése, a többi csekélység.

Nagybátyám ugyan senki ellen sem viselt háborút, azonban majdnem annyi pénzre volt szüksége mint Napoleonnak, aki pedig mindenki ellen háborút viselt.

A természet törvényei szerint órák időnk óta a nagybácsik pénzelték öcseseiket, Nálam éppen fordítva állt a dolog. Nagybátyám volt nekem a Danaidák hordója, a kit képtelen voltam kielégíteni.

Mostani látogatása is pumpolással volt öszszeköltve.

— Kedves öcsém — szól ő meghatva — még ez egyszer igénybe kell vennem sziveségedet, aztán soha többé. Ezek voltak rendesen bevezető szavai. Tudtam hogy itt fizetnem kell, de nem akartam csak olyan könnyen megadni magamat, hát alkudni kezdtem.

— És mennyire volna szüksége bácsi?

— Ah csekélység, ötven forint.

Neki csekélység, nekem azonban 50 forint. Ekkor egy mentő gondolatom támadt. Tudja mit bácsi, én ajánlok magának valamit. Itt olvasom, hogy holnap lesz az osztálysorsjáték huzása és hogy minden második sorsjegy nyer. Hát én adok magának két sorsjegyre pénzt, maga elmegy vesz magának két sorsjegyet, azonban jól vigyázzon melyiket adják másodíknak, mert az fog kijönni. Aztán hozza el nekem a sorsjegyeket, hogy lássam tényleg vett-e? — Tulságos bizalmatlanság egy nagybácsival szemben.

Anyai nagybátyám hálásan szorította meg kezeimet és elment.

Én utána káltottam, hogy vigyázzon, ne hogy felcserélje a sorsjegyeket.

A novella elejtett fonálát ismét fölvettem és hősöm kinos haláltusa után szerencsésen jobb létre szenderült, özvegyen hagyva szerető menyasszonyát, ki fájdalmának egy gyenge pillanatában mérget akart inni, azonban tévedésből a betegnek csinált cukros vizet itta meg, a mitől azonban — csodálatos, mégis összeesett és csak hosszú idő után tért magához. E sikerült drámai jelenet körülmben arra ösztönözte, hogy a színi pályára lépjen. Nagybátyám látogatása végzetes volt novellám további sorsára.

Tüdőbeteg hősöm agoniájában végrendeletet csinált és összes vagyonát, tizenkét galért, két Jäger inget — fehér inget elvből nem hordott — 5 pár kélzót és 2 darab osztálysorsjegyet — menyasszonyára hagyta. A fenn említett halál csak ezután következett be.

Az özvegy menyasszonyt színi pályafutásának tetőpontján érte az az öröm, hogy sorsjegyét kihúzták, ami arra birta, hogy szakít-

tekint — akkor kicsinyiségében elvész. Nem tudja felküzdeni magát azon városok közé, amelyekről mint kulturális faktorokról komolyan beszélnek.

S ne rójuk fel ezt a hibát a hatóságoknak és egyéb olyanoknak akiket támadni könnyű akiknek a támadására elég alkalmunk nyílik, valljuk be az igazat, hiányzik az a társadalmunk, amely az ily nagy város területének és lakói számára megfelelne.

Mondjuk, ki a szót úgy, ahogy van, nincs társadalmunk, nincs közéletünk, amelynek megfelelő számú képviselői vannak.

Tekintsünk csak körül a lateiner osztályon. Egész serege a tanult embereknek, diplomások u. m. ügyvédek, orvosok, mérnökök, theologusok, hivatalnokok, bírák, tanfőnök és a művelt foglalkozások szízei, akik mind az élet gondjaival vannak elfoglalva, lekötve egymásnak, feszélyezve egymás iránt, akiknek a közélet egyáltalán nem veheti hasznát, lávo tartják magukat mindentől, amivel a nyilvános kritika jár; — nem avatkoznak bele az ügyek menetébe, mert innen vagy onnan kellemlenének találnák őket, akik tehát mind nem zavarják a nyilvános ügyek vizét.

Ki volna tehát az, aki életet öntene a holtba, aki felszólalna, aki elég férfiasággal rendelkezne, hogy a rosszat ostorozza, a jó mellett pedig lándzsát törne?

Ki volna tehát az, aki ennek a városnak érdekében szavát emelné? Ki az, aki fékűl szolgálna a korrupció szekerének előrehaladásánál?

— Senki. Éppenséggel senki.

Mindenki a napi kenyér után lát és nem boldog, hogy exponálja magát.

S mi okozta ezt, hogy minden józan törekvés vissza van riasztva a nyilvános felszólalástól, mondjuk följajdulástól?

A kérdésre megfelel az a szomorú tapasztalat, amit elértek azok a néhányak, akik elég könnyelműek voltak és próbálkoztak ezen a téren.

Miloszavlyevits Milánra, a ki kíméletlenül támadta annak idejében a felszegéseket, ráfogták, hogy felebezési mániában szenved. Németh Mátyást lehetetlenné tették, Mamusich Ágostont legyőzték többséggel, más eljenzéki nagyságokat meg elhaltattak a maguk módja szerint úgy, hogy ma senki sem akar kötélnék állni, sem akar mártyr lenni és inkább szőlőtültetéssel, vagy csikók bedresszi-

son a szini pályával és egy nyugalmazott tábornoknak nyujtsa kezét.

Novellám megjelenésekor általános föltűnést keltett. Barátaim szánakozva és gyengéden bántak velem, Gyakran hallottam amin rólam beszélve az immár tekintélyes számú csendes őrtelk osztályához tartozóknak állítottak.

És mindent miért? Anyai nagybátyám végzetes látogatása és a neki adott tanács oly énién hatással volt fantáziámra, hogy belemerülve az osztályorsjáték esélyeinek kiszámításába, végzetes könnyelműséggel novella hősom, özvegy menyasszonyának juttattam, a nagybátyámnak szánt főnyereményt. Anyai nagybátyám pedig a ki szavaimat soha sem tanulta meg tisztelni, a sorsjegyekre szánt pénzt saját, előttem ismeretlen céljaira használta fel, és tulajdonképen ez volt a szerencséje, mert ha sorsjegyét tényleg kihúzták volna, én kétségbeesésben magam is novella hősnék csaptam volna föl.

rozásával foglalkozik, semhogy kiálljon a porondra, ahol reá csak kellemlenségek várnak.

Háladatlan mesterséggé fajult a közügyek iránti érdeklődés és a spizburger felfogás inkább szereti a békés számár politikát, amely megesei a bogáncsol, tür mint a birka, amelyről a gyapjút leszedik, — mintsem kiállana a kellemlenné vált sikra, hogy jogait, társadalmi követelményeit érvényre juttassa.

Liliputiak vagyunk uraim, olyan kicsinyek, hogy a repülő vércsa is csirkének néz bennünket és nem nagy megeröltetésébe kerül hogy bennünket felfaljon.

Liliputi ön uram, aki fényes bankettszónokiatairól híres és csak a felsőbb lizezernek hizeleg.

Liliputi ön uram, aki szereti a nevét lüddököltetni, ahol hazafias mozgalmakról van szó.

Liliputi ön uram, akinek mesterségét nem akarom megnevezni, aki szívesen beáll diszküldöttségekke, a napidíjat is fölveszi ezért, de akiben egy garas ára őszinte a közügyek iránti tartozó kötelesség érzete sem honol.

Liliputi ön uram, aki ellenziki férfinak szereti vallani magát, és nincs egy krajczár ára mersze, hogy azt, ami az ön begyében van, kiböckenteni merné.

Hát igygyék el uraim, hogy Szabadkán egy a liliputiakat tevével és kellő irányban kiművelő intézetre volna szükség, amely nevelné az aprókat nagyokká, amely olyan gyermekápliszet adna be önöknek, amelytől megerősödnek, hogy végre is lennének ennek a városnak férfiai, akik a közügyeket kezeikbe vennék.

Segítsen erre bennünket a magyarok Istene!

Különfélék.

— **Bérmálás.** Császká György kalocsai érsek ma Bajára utazik és ott hétfőn megkezdí a bérmálást.

— **Hazafias szerb pap.** Dimitrievics Szvelezár helybeli görög keleti lelkész nem egy alkalommal igazolta már azt, hogy hivatása magasztalán áll és a vallásos érzület fejlesztése mellett mindig tud gondot fordítani arra, hogy a szerb lakossággal a magyar hazát megkedveltesse. Urnapján is alkalma kínálkozott erre, amikor a szokás szerint templom előtt mulató szerb közönség előtt kiváló szép beszédben a hazafias kötelességekről is beszélt és beszéde befejeztével a magyar hazát éltette. A jelen volt nép szünni nem akaró eljenzéssel viszonzotta a lelkes felkösönőt, és bátran ajánlhatjuk ennek a lelki pásztornak a példáját azoknak akik más irányban gondolkodnak. A szerbségnek az ilyen ember bizonyára nagyobb hasznára van mint a ferde irányt követő álmódosók!

— **Városi közigazgatási bizottsági ülés.** Városunk közigazgatási bizottsága f. hó 12-én hétfőn reggel fél 10 órakor Schmausz Endre főispán elnöklése alatt ülést tart.

— **Eljegyzés.** Drenkovits János szabadkai kereskedő e hó 8-án eljegyezte Bokor Rózsika kisasszonyt. Pukovits János nevelt leányát Szegeden.

— **Az érettségi vizsgálat.** A helybeli főgymnasium VIII. osztályát végzett tanulói, mint már megirtuk, szerdán kezdték a szóbeli érettségit és tegnap végezték be. Szép eredménnyel fejeződött be a szóbeli is, 8 jelesen, 4 jól, a többi egyszerűen érett. Egy tanuló 1 tárgyból (történelem) két hónapra

vissza lett utasítva. Ez az eredmény annál is inkább csodálatos, mert ez a tanuló a többi tárgyból jeles osztályzatot kapott. Késé mégis különös, hogy ilyen szorgalmas, jeles diák nem tudott történetet tanulni. Tegnap este a szokáshoz híven a Bárány szálloda éttermében bankettet rendezett az „érett” ifjuság, melyre azokat a tanárokat is meghívták, kik őket a 8 év alatt tanították. A kedélyes mulatság a reggeli órákban ért véget.

— **Esküvő.** Grimm Mór mérnök f. hó 20-án vezető oltárhoz Schaffer Mariska kisasszonyt Ujvidéken.

— **A tanítóképezde tanulónak kirándulása.** Lapunk mult számában megirtuk, hogy a szabadkai tanítóképezde növendékeinek Fruskagorára történt kirándulása milyen kellemes és tanulságos volt a növendékekre és hogy ez alkalommal kitűnő fogadtatásban részesítette őket Ujvidék városa. Ez a hírnök azzal végződött, hogy „egy érdekes epizódja is volt a kirándulásnak.” Megtörtént az a véletlen, hogy a lap tördelésével ennek a hírnök a folytatását kifejejtete a tördelő és most vagyunk kénytelenek ezt folytatni. Az „epizód” szó is az „epilóg” szó helyett lett kiszedve. Ez az epilóg pedig az volt, hogy a jelenvolt tanfelügyelő a mikor megköszönte Ujvidék városának kiváló előzékenységet — kijelentette, hogy Szabadka városa hasonló fogadtatásban részesíti majd az ujvidékieket. Mi is szívből óhajtuk, hogy Szabadka városa — ha arra alkalom kínálkozik a városunk gyermekeinek nyujtott előzékenységet — hasonlóan viszonozza! Ennek a kijelentésnek az epilógja annak idejében tehát egy hasonló bankett lesz!

— **Összezuza a kocsi.** Csámprágó István nyugottan ballagott haza a mult pénteken, midőn a VIII. körben egy vágtaó kocsi elütötte és testét összezuza jobb lábát és balkezét elörte. Csámprágót egy rokona ápolta saját lakásán, de tegnap már oly rosszul volt, hogy a mentőket hívták és beszállították a „Mária Valéria” kózkórházba.

— **Perotti Gyula hangversenye.** Azt hisszük, hogy Szabadka városának közönsége, amely sokkal distingváltabb izlésű semhogy olyan vádakat engedne magára zudítani mint azok a városok, a hol Perotti pártolást nem talált — méltatni fogja a nagy dalművész előadását és kellő érdeklődéssel fog viseltetni a mai hangverseny iránt, amelyen Gyula műélvezetben fog részesülni. Perotti Gyula ezutal a fenoménális jelenségek közé tartozik az ének terén, és őt hallgatni igazi műélvezet akár zeneőröknek, akár laikusnak. Mint eddig is értesülünk az érdeklődés folyton fokozódik az énekeloadás iránt, amelynek Perottin kívül még más igen érdekes számai is vannak. Jegyeket elárusít vasárnap déli 10 óráig Gerő H. és társa cég — azután a jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

— **Helyreigazítás.** Lapunknak egyik számában megjelent azon téves információ alapján közölt eljegyzési híre, mintha Solyom Miklós szabadkai m. kir. adóhivatali tiszt jegyet váltott volna X.—J. zombori kisasszony-nyal, — mint illetékes helyről értesülünk, téves beküldésen alapul.

— **Sanzsó, passé mars — a dutyiba.** Annyi bűvész jár most Szabadkán, hogy minden estére jut egy ilyen előadás. A nagy bűvészeti versengés miatt nem mutathatta be művészetét a nagy nyilvánosság előtt Papics Rozália egy Morvaországból idevetődött bűvész asszony. Kevés pénze lévén más valami kereseti forrást kellett kigondolni úgy, hogy

abban a bűvészi tudományát is érvényesítheti. Bement néhány üzletbe, egyik helyen felváltott egy öt forintot, a másik helyen pedig beváltotta az aprópénzt és így járt üzletelő üzletre. Minden fel és beváltásnál elűntetett 1-2 koronát amit a beváltó észre sem vett és abban a hiszemben, hogy tévedett pótolta a hiányt. A bűvész asszony nemcsak pénzt hanem árukat is tudott elűntetni, legnagyobb előszeretettel viseltetett a kefék irányában, legalább azt bizonyítja az a néhány darab hajruha és fogkefe ami most a rendőrségnél mint „corpus delicti” van letéve. A bűvész asszonyt ma délelőtt valahogyan rajta csípték amint koronákat akart elűntetni. A rendőrségnél bejelentették az esetet, elcsípték és a börtönbe varázsozták, az ajtót pedig jól rázárták, hogy az asszony valahogyan el ne tűnjék onnan.

— **Porul járt tolvaj.** Szabó Pál, Fierst István czukrasz udvarosa olcsón akart jutni jó rumhoz. Tegnap reggel lement gazdájának pinczéjébe és egy hordóból üvegbe öntött rumot oly ügyetlenül, hogy leöntötte ruháját. Szabó addig kóstolgatta az olcsó rumot, míg nem szédülni kezdett, akkor pipára gyújtott és az égő gyufát oly szerencsétlenül dobta el, hogy a rumos ruha meggyulladt és Szabó jobb lábán nagyobb égési sebet ejtett. A fájdalmat növelte az is, hogy a sebet sós vízzel mosta. A nagy jajveszékedésre ő-szeszaladt szomszédok a mentőket hívták, akik a tolvaj udvarost beszélítették a „Mária Valéria” kózkórházba.

— **Aki csak játékból öngyilkos.** Momirovits Mimó zombori kereskedő gyakran külön élt feleségétől, többször együtt lakott vele, majd ismétellen ott hagyta. Gyakran mondotta neki, hogy öngyilkos lesz, mert teher neki az élet. Tegnapelőtt is összeszólalkozott a férj és feleség, mire Momirovics eltávozott hazulról, de nem sokára visszajött és szobájába zárkózott, alig zárkózott be, lövést hallottak. Rögön rendőrt hívtak, felhírték az ajtót és Momirovitsot az ágyon fekve, becsukott szemekkel találták. Mindenki azt gondolta, hogy agyonlőtte magát. A rendőr az ágyhoz ment, felémelte a takarót és látta, hogy a halottnak véltnek semmi baja sincs és csak teteje magát halottnak. A rendőr Momirovitsot kivonszolta az ágyból és a kapitányságra kísérte.

— **A palcsi fürdőben felállított** a kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett *Hidegozgyógyintézet* a mai napon a t. cz. közönség rendelkezésére bocsátott. A vizgyógyimód jó sikerrel alkalmaztatik: Agygerinczagy bántalmaknál, álmatlanság, vértorlás, fej- és idegbajoknál, idegesség és hűdéseknél. Légzőszervi bajok ellen u. m. gége, légső és tüdőhurut, az emésztő szervek beleségeiben, mint étvágytalanság, gyomor és bélhurut, makacs székrekedés, aranyeresbántalmak, továbbá altesti bajoknál. Végre köszvény, görvélgyök különösen csuz, (rheuma) és vérszegénységből eredt betegségekben. Fürdő árak: Begöngyölés kísérő művelet és ruhaneművel, vagy Villanyozás 1 korona 40 fillér. Begöngyölés nélküli műveletek ruhaneművel, vagy gőzszekrény 1 korona. Orvosi massage 2 korona. Zuhany fürdő (csak a délutáni órákban használható) 60 fillér. Továbbá 10 drb bérletjegy u. m. Begöngyölés kísérő művelet és ruhaneművel, vagy Villanyozás 12 korona. Begöngyölés nélküli műveletek ruhaneművel vagy gőzszekrény 8 kor. A fürdő orvosnak az orvosi vizsgálat és ren-

delésért az első héten 4 korona, azon tul orvosi ellenőrzésért hetenként 2 kor. díj fizetendő. A fürdő szolga (vagy fürdősnő) heti díja 1 korona 60 fillér. Szabadkán, 1899. június 4-én. A városi tanács.

— **Aphrodite**, „Mióli Venus.” Csak egy név és mily ereje van! Egy szám a Louvre szoborgyűjteményében, de mily varázsa van ennek a számnak! Egy megfaragott márvány-ismb, meghódított mindenünket! Meg, mert több ennél. E névben egy klasszikus nép istenvilágának legbájosabb alakja szunnyad; e szám egy nagy művészi fejlődés és művészi tevékenység fölülmulhatatlan emléke a sák márvány alatt szinte látjuk a vér lüktetését, a mint a legbájosabb o'ymposi alak könnyed testében fulkos. Aphrodite eredeti görög isenység, magyarul „mösolygós”-t jelent. A harcziar Artemis (Diana) ellentéte. „Karak asszonya és asszonya násznak.” A béke, boldogság és fejlődés istene. A mint nézzük szobrát a tisztát, a szépet, meglevenedik előtünk a görög világ; mintha a szobor körül sűrögne a mohó nép; szemük lágyan tapad a gyönyörű idomokra. A nép között egy ifju, a ki lázasan lihegve nézi, ugyanaz, aki beleszeret az istendőbe, a ki a tengerbe úz a viszonzatlan szerelem bánata. S a szép asszony, a Nő nyugodtan áll a bámulók felett, ruhája könnyedén omlik lábaira, felső teste földellenül marad. Mit tud arról ő, a tisztá az ártatlan. Mám a capitoliumi Venus, a kaczerabb, a frizurásabb, az eltakarja magát kezeivel: ez a mióli tiszta s fenségess, neki még nem voltak kalandjai a mythosok hőiseivel. E remek, klasszikus szobor reprodukcióját hozza a Nagy Képes Világtörténet 29-ik füzeté, a Görög történetben. A számtalan productió között is felűnik a Venus Catrix a győzelmes Venus csonka szép szobra. A munka 13 kötetben jelenik most folyó második kötetet Dr. Gyomlay Gyula írta. Egy diszkótsében 8 frt. Füzetenként is megjelen. Minden szombaton 1 füzet ára 20 kr. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság, Apest, Üllői ut 18 sz. minden hazai könyvkereskedésben.

A színésznő drámája.

— **R. Serfőzy Zseni öngyilkossága.** —

(Saját tudósítónktól.)

A debreczeni színházulatnak halottja van. Az aranyos kedvű Rolly Polly arcán fagyasztotta meg a halál az élet rózsáit.

A sugár növész, szép hangu Serfőzy Zseni akinek mosolygó arcához olyan kedvesen illett két szemének mélységesen szelid tekintete, két nap előtt meg mulattatta a közönséget, amelyet most saját életének drámájává könyveztet meg.

Bennünket is érdekel az eset, mert Serfőzy Zseni Szabadkán kezdte meg pályáját és több éven át kedvence volt közönségünknek.

Az öngyilkosságról a következő tudósítást vettük:

A színésznő férje este fél egy órakor ért az Uj-utca 5. sz házban levő lakására, melyet ketten bírnak Tóth Elekkel, ki ugyanazon folyósón lakik feleségével. Rubos zárva találta az ajtót, amelyet betört, miután hosszu zörgetésre sem nyílt meg.

Az asztalon fiókostükröt, mellette égő lámpa, a tükör előtt pedig karosszék. Rubos első

tekintetre észrevelte, hogy az ágy üres. Körülnézett a szobában, a karosszék és az asztal között összegubbaszkodva találta a feleségét.

Iszonyu sejtjelemtől zaklatva kiáltotta:

— Zseni!

Olarohant hozzá, karjaiba emelle, s akkor látta, hogy a kit ölelget, akét csókokkal halmoz el, már élettelen.

Bezörgetett Tóthékhoz, mellől letépték a ruhát, hogy meggyőződjenek mi okozhatta az eszméletlen állapotot, a mikor föltűnt a nyakról lecsüngő kék selyem szalag. Világos volt, hogy azzal megfojtotta magát.

Szaladtak orvosért, rendőrt, felköltötték Serfőzy Györgyöt és feleségét és özvegy Serfőzynét, a boldogult édesanyját, aki fiánál lakott. Az orvos agyszéhhűdést konstátált és megállapította azt is, hogy nagyfoku idegbetegség hatása alatt szenvedett.

Rubos annyira kétségbe volt esve, hogy a földhöz verte magát, majd többször neki futott a falnak s jajgatásával agodalmat kellett. Vigyázni kellett rá, hogy a megrázkódást elviselhetővé tegyék számára.

Serfőzy Zseni úgy követte el az öngyilkosságot, hogy leült a tükör elé és a kék szalagot oly szorosan csavarta körül nyakán, hogy lélegzete megszünt és néhány percnyi kínlás után agyszéhhűdés megölte. A szó szoros értelmében megfojtotta magát és a tükörbe nézte, hogy lassankint mint tűnik el az élet arczáról.

Nézte, nézte önmagának lassu elmúlását, míg csak végkép elhomályosultak szemei.

Több levelet hagyott hátra. Kuszált sorok, szenvedélyes nyilatkozatok.

Az egyik levélben édesanyjától bocsánatot kér tetteért és a testvéreihez könyörög, hogy özvegy öreg anyjukat vegyék oltalmukba.

Serfőzy Zseni 17 éves korában lett színésznő Szabadkán. Atyja Serfőzy György 48-as főhadnagy, Duna gőzhajózási társaság tisztviselője volt, régi ismert polgára Szegednek, ki a télen halt meg. Gyermekai valamennyien a szini pályára léptek.

Az egyik, Serfőzy Mária, férjezett Németh Elek né a zürichi opera tagja, Serfőzy Etel, férjezett Halasi Béla a Magyar Színház tagja, Serfőzy Ida férjezett Várad Aladár, színházulatunk karmesterének neje, kardalosnő.

CSARNOK.

Tempi passati.

Gyöngyvirág-fakaszó május volt...

Künn s a szívünkben verőfény....

A ba zsam-lehelletű erdő

Suttogva jártuk: te, meg én...

Megcsókoltam vakító nyakad...

— Irigyen nézte tölgy, platán —

S te pirulva, pihegve kérdéd:

„Bogar szállt a nyakamra tán?”

...Levél-hervasztó bús ősz vala...

A szívünkben fakó közöny...

Zörgő avaron együtt jártunk

— Csak néha szólva — én, meg ön...

Nyakára néztem véletlenül:

Picinyke bogár ült ottan...

„Nagyon fölösleges a csókja,” —

Szólott ön fagyosan, unottan...

Korsós Bálint.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. május hó 1-től.

Szabdkáról—Budapestre

indul reggel 5 óra 20 perczkor személy vonat.
 „ d. e. 9 „ 46 „ gyors „
 „ d. u. 2 „ 20 „ személy „
 „ este 11 „ 28 „ „ „

Budapestről—Szabdkára

érkezik reggel 4 óra 09 perczkor személy vonat.
 „ d. u. 1 „ — „ „ „
 „ d. u. 5 „ 57 „ gyors „
 „ este 9 „ 17 „ személy „

Szabdkáról—Zimonyba

indul reggel 5 óra 40 perczkor személy vonat.
 „ d. u. 1 „ — „ „ „
 „ d. u. 4 „ — „ teher „
 „ este 6 „ 09 „ gyors „

Zimonyból—Szabdkára

érkezik reggel 7 óra 47 perczkor teher vonat
 „ d. e. 9 „ 34 „ gyors „
 „ d. u. 1 „ 45 „ személy „

Szabdkáról—Szegedre

indul reggel 5 óra 25 perczkor vegyes vonat
 „ d. e. 9 „ 51 „ személy „
 „ d. u. 2 „ 28 „ „ „
 „ este 6 „ 37 „ „ „
 „ este 12 „ 03 „ „ „

Junius 1-től szept. 15-ig vásár- és ünnepnap Szabdká—Pálics között közlekedik: 5 óra 15 perczkor reggel. Vasár- és ünnepnapon este 8 óra 45 perczkor.

Szegedről—Szabdkára

érkezik reggel 3 óra 40 perczkor személy vonat
 „ d. e. 9 „ 22 „ „ „
 „ d. u. 1 „ 20 „ „ „
 „ este 5 „ 52 „ „ „
 „ este 10 „ 34 „ „ „

Junius 1-től szept. 15-ig minden vasár- és ünnepnap Pálics—Szabdká érkezik 8 óra 30 perczkor este. Vasár- és ünnepnapon Szegedről d. u. 2 óra 56 perczkor.

Szabdkáról—Bajára

indul reggel 5 óra 45 perczkor vegyes vonat
 „ d. u. 2 „ 35 „ személy „
 „ este 6 „ 34 „ „ „

Bajáról—Szabdkára

érkezik d. e. 9 óra 37 perczkor személy vonat
 „ d. u. 1 „ 10 „ „ „
 „ este 10 „ 30 „ „ „

Szabdkáról—Ó-Becsére

indul reggel 5 óra 10 perczkor vegyes vonat
 „ d. u. 2 „ 10 „ személy „

Ó-Becséről—Szabdkára

érkezik d. e. 8 óra 54 perczkor vegyes vonat
 „ este 5 „ 42 „ személy „

Szabdkáról—Dáljára

indul reggel 4 óra 50 perczkor vegyes vonat
 „ d. u. 2 „ 05 „ személy „
 „ este 6 „ 22 „ gyors „
 „ este 6 „ 32 „ személy „

Dáljáról—Szabdkára

érkezik reggel 6 óra 55 perczkor személy vonat
 „ d. e. 9 „ 27 „ gyors „
 „ d. u. 1 „ 26 „ személy „
 „ este 10 „ 40 „ vegyes „

I. Mezőgazdasági Országos Kiállítás I.
 Az Ő cs. és kir. fensége József főherczeg védnöksége alatt rendezendő
I. Mezőgazdasági országos kiállítás

czéljaira engedélyezett sorsjáték
20 kros sorsjegyei
 50.000 kor. első, 15.000 kor. második főnyeremény, összesen 1006 nyerem. 100.000 kor. összegben már megjelentek és azoknak kizárólagos fő-elárusításával Bács Bodrog vármegye egész területére **Kunetz Mór** szabdkai bankcéget bíztuk meg.

A kiállítás rendező bizottsága.
 Vonatkozással a fenti hirdetésre, értesitem a n. é. közönséget, hogy megrendeléseket a leppontosabban — vidékieknek 5 drb vételénél **portómentesen** intézek el.
 Elárúrással foglalkozók sziveskedjenek nálam jelentkezni. Tejes tisztelettel
Kunetz Mór
 bank és vállalkozó Szabdkán.

●●●●●●●●●●

Alsó-Tátrafüred

gyógyfürdő 1899.

Bátor vagyok azokat, kik a nyarat Alsó-Tátrafüreden tölteni szándékoznak, tisztelettel figyelmeztetni, méltóztassanak a lakás megrendelése iránt mentől előbb irtézkedni, hogy a kívánt **lakás kijelölése és fentartása körül** akadályok elő ne fordulhassanak.

Fővilágosítással készséggel szolgál és fürdő leírást szivesen küld

Horti Valér
 igazgató.

Posta és távirtd cím: **ALSÓ-TATRAFÜRED.**

Bámulatos szépséget

lehet elérni a Dr. Sptzer fele Mária kenőccsel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder” és „Mária-szappan”-nal használva pedig megóvjá az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:
GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár Wagner és Boholy fehérneműkereskedésében Szabdkán, Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszeriarban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb 3 tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

PREMIER kerékpárok 24 év óta ELSŐRENDŰ JEGY

Egyedüli képviselője **Stern Adolf** Szabdká, Főtér, Vermes-féle ház, hol javítások saját műhelyében pontosan eszközöltetnek.

Üzlet eladás.
 Egy fűszer üzlet élénk helyen számos berendezéssel együtt szabad kézből más vállalat miatt, esetleg a berendezés magában is azonnal eladó.
 Cím: a kiadóhivatásban

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
 Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az **ADRIANCE, PLATT** és Co. A **V. VERMOREL**-féle
 new-yorki gyár világhírű világhírű
 „**ADRIANCE**” „**ECLAIR**”
 kéveköltő-, marokrakó arató- peronoszó- a- fés-
 és fűkaszaló-gépeinek kendőinek
magyarországi kizárólagos képviselője.

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:
vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.
 legújnyosabb beszerzési forrása 33667
 A szövetezet alapszabályait és havonkénti kétszer megjelenő „**ÜZLETI ÉRTESEITŐ**”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.